

ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV POLİTİKASI

AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV POLİTİKASI:

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (ALKÜ) Rektörlüğü bünyesinde basılı ve elektronik ortamda üretilmekte olan çalışmaların (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) üniversite bünyesinde uluslararası açık erişim standartlarına uygun açık erişim, kurumsal arşivleme, uzun dönemli derleme ve dijital koruma hizmetlerini sunmak açık erişim ve kurumsal arşiv politikası olarak benimsenmiştir.

BAĞLAM:

Üniversite ön lisans, lisans ve lisansüstü seviyelerde; araştırmacı, yaratıcı ve girişimci, eleştirel düşünceye yatkın ve karar vermede özgür, ekip çalışmasında başarılı, katma değeri yüksek üretime önderlik edecek, kendi iş ortamını yaratacak bilim insanları yetiştirerek ülkemize katkıda bulunmayı hedeflemekte ve bir araştırma üniversitesi olarak geniş kitlelere karşı taşıdığı sorumluluklarının önemini çok iyi bilmektedir.

Türkiye'nin sanayi alanında gelişimi ve Türkiye ekonomisinin geleceği, yeni teknolojilerden yararlanılmasına ve bu teknolojilerin geliştirilmesinde oynanacak aktif role bağlı olacaktır. Bunun içindir ki, ileri ülkelerde, özellikle teknolojik alanda üst düzeyde eğitim-öğretim ve araştırma yapma temel amacıyla benimsenen kurumlar, bilindiği üzere üniversitelerdir. Ülkemizde böylesi bir misyonu yüklenmesi için kurulan üniversitelerden biri olan **Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi**'nin akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak, yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Bu nedenle Üniversitemiz, mensuplarına ait akademik çalışmaları mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurmaya karar vermiştir. Üniversite kütüphanesi, Üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesinde, uzun dönemli korunmasında ve en geniş şekilde erişime sunulmasında stratejik bir rol oynayacaktır.

POLİTİKA AMAÇLARI:

Üniversite Açık Erişim ve Kurumsal Açık Arşiv politikasının amaçları:

a) Üniversite bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi ve Kurumsal Açık Arşivde korunmasının sağlanması,

b) Üniversite bünyesinde üretilen akademik çalışmaların atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların erişime sunulmasının sağlanmasıdır.

KAPSAM:

Politika amaçlarının (a) maddesine göre, bu politika **Üniversite** tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve üniversite öğretim elemanları ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar.

Politika amaçlarının (b) maddesine göre; bir açık erişim platformu geliştirilerek, dağıtık ortamda, **Üniversite** öğretim elemanlarının yayınlarını (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, açık ders notları, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) Üniversite Kurumsal Açık Arşivine girebilmesini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

TANIMLAR:

Açık Erişim: Üniversite öğretim elemanları ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödemedi, engellenmedi, internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişilebilmeyi ifade eder. Ambargo ve telif hakkı olanlar hariç bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini,

Kurumsal Açık Arşiv Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemi,

Arşivleme: Akademik çalışmaların **üniversite Kurumsal Açık Arşiv** sisteminde depolama sürecini,

Kişisel Arşivleme: Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin bilimsel ve entelektüel katkı sağladığı çalışmalarını **Üniversite Kurumsal Açık Arşivinde** depolamasını içeren sürecini,

Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6-12 ay) erişime kapalı tutulmasını,

Üniversite: **Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi**ni,

ifade eder.

İLKELER:

Üniversite öğretim elemanları ve öğrencileri, bilimsel ve sanatsal çalışmalarının uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

1) Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmaların son versiyonları **üniversite Kurumsal Açık Arşivinde** depolanır. Ambargo, telif hakkı vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.

2) Üniversite Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Kurumsal Açık Arşivinde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesinin ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini koordine eder.

3) Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi kabul eder.

a) **Depolama:** Üniversite öğretim elemanları ve öğrencileri tamamlanmış olan çalışmasını Kurumsal Açık Arşivde ivedi olarak arşivler.

b) **Açık Erişim/Seçimli Gecikmiş Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını “Açık Erişime Sunulması” seçimiyle gerçekleştirilmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:

i) Kamuya Açık Erişim

ii) Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim

c) **Lisanslama:** Üniversite Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin, bilimsel ve entelektüel çalışmalarını üniversite Kurumsal Açık Arşivinde açık dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanmasını taahhüt eder. Yasal koşullar çerçevesinde, Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekeli olmayan, geri alınamaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile üniversite Kurumsal Açık Arşivinde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.

d) **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** Üniversite öğretim elemanları ve öğrencilerinin, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları üniversite Kurumsal Açık Arşivinde depolayabilirler.

Üniversite öğretim elemanları ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı başyazar depolar.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir

i) **Alanya Alaaddin Keykubat** Üniversitesi Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumlu olacak ve gerektiğinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.

ii) **Alanya Alaaddin Keykubat** Üniversitesi Rektörlüğü, bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük ederek bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir.

ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

KURUMSAL AÇIK ERİŞİM DANIŞMA KURULU

Rektör veya Rektörün görevlendireceği Rektör Yardımcısı (Başkan)

Eğitim Bilimleri Alanı Temsilci (1 kişi)

Sosyal Bilimler Alanı Temsilci (1 kişi)

Sağlık Bilimleri Alanı Temsilci (1 kişi)

Fen Bilimleri Alanı Temsilci (1 kişi)

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı (1 kişi)

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı (1 kişi)

olmak üzere yedi kişiden oluşur.

Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlüdür. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumludur. Öneri ve görüşler **Alanya Alaaddin Keykubat** Üniversitesi Rektörlüğüne sunulur.

10.07.2019 tarih ve 09/79 sayılı Senato Kararı ile kabul edildi.